

FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

INBJUDAN TILL

UTBILDNING FÖR PERSONAL OCH ENHETSCHEFER PÅ HVB-BOENDE FÖR ENSAMKOMMANDE BARN/UNGDOMAR

Under 2015 drevs många människor på flykt varav många var ensamkommande barn och ungdomar. I värmlandskommunerna föranledde detta till ett stort mottagande på kort tid. Många nya HVB-hem för ensamkommande barn/ungdomar öppnades och mycket ny personal anställdes. FoU Valfärd Värmland genomför därför i samarbete med Länsstyrelsen en utbildning för personalen och deras chefer på dessa HVB-hem. Utbildningen förmedlar kunskap och skapar utrymme för reflektion och dialog inom några för verksamheten viktiga områden (se särskilt informationsmaterial).

NÄR OCH VAR:

Utbildningen genomförs på Best Western Gustaf Fröding Hotell & Konferens i Karlstad enligt nedan. Samtliga dagar 08.30-16.00

- **31 augusti 2016:** Etnicitet, kultur och identitet
- **21 september 2016:** Asylprocessen och lagstiftning
- **19 oktober 2016:** Psykisk ohälsa hos ensamkommande flyktingbarn och ungdomar
- **22 november 2016:** Samtalsmetodik och social dokumentation

MÅLGRUPP: Personal och chefer på HVB-hem för ensamkommande barn/ungdomar i Värmland.

KOSTNAD: Utbildningen debiteras med 3 995 kronor (ex moms). Fika och lunch ingår. Anmälan är bindande men platsen kan överlåtas, utebliven närvaro debiteras fullt pris.

ANMÄLAN: Anmälan gäller samtliga fyra dagar. Det går inte att delta på enstaka dagar. Senaste anmälningdag är den 22 augusti 2016 och anmälan görs via länken:
www.utbildning4tillfallen.axaco.se

VID FRÅGOR KONTAKTA:
FoU Valfärd Värmland
madeleine.andersson@kau.se

*OBS!
Flera sidor*

Länsstyrelsen
Värmland

KAU.SE/FOU-VALFARD-VARMLAND

FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

INFORMATIONSBLAD

UTBILDNING FÖR PERSONAL OCH ENHETSCHEFER PÅ HVB-BOENDE FÖR ENSAMKOMMANDE BARN/UNGDOMAR

BAKGRUND

Under 2015 drevs många människor på flykt varav många var ensamkommande barn och ungdomar. I Värmlandskommunerna föranledde detta till ett stort mottagande på kort tid. Många nya HVB-hem för ensamkommande barn/ungdomar öppnades och mycket ny personal anställdes. Den personal som nu arbetar med ensamkommande barn och ungdomar har olika typer av kunskaper och kompetenser i bagaget. Denna utbildning har skapats på initiativ av värmlandskommunerna utifrån ett behov av att försöka skapa en gemensam kunskapsgrund för personalen på HVB-hemmen. Utbildningen förmedlar kunskap och skapar utrymme för reflektion och dialog inom några för verksamheten viktiga områden. Det blir dessutom ett tillfälle för personalen att få träffas över kommungränserna, utbyta erfarenheter och skapa nya kontakter.

SYFTE OCH MÅL MED UTBILDNINGEN

De övergripande syften med utbildningen är:

- Att förbättra förutsättningarna för ett gott omhändertagande av ensamkommande barn/ungdomar i Värmland.
- Att skapa förutsättningar för att personalen vid HVB-hem för ensamkommande barn/ungdomar i Värmland ska känna sig säkrare och tryggare i sin professionella roll.
- Att skapa förutsättningar för en gemensam kunskapsgrund för personalen vid HVB-hem för ensamkommande barn/ungdomar i Värmland

Målet med utbildningen är:

- Att öka kunskaperna hos personalen som arbetar på HVB-hem för ensamkommande barn/ungdomar i Värmland vad gäller kulturkompetens, asylprocessen, psykisk trauma, samtalsmetodik och social dokumentation.

Länsstyrelsen
Värmland

KAU.SE/FOU-VALFARD-VARMLAND

MÅLGRUPP

Personal och deras närmsta chefer på HVB-hem för ensamkommande barn/ungdomar i Värmland.

OMFATTNING OCH UPPLÄGG

Utbildningen omfattar totalt fyra heldagar som sträcker sig över en termin. Anmälan till hela kursen görs via den länk som finns på inbjudan. Observera att det inte går att anmäla sig till en utbildningsdag, utan anmälan innebär deltagande vid samtliga fyra tillfällen. Utbildningen ger inga högskolepoäng utan intyg utfärdas vid närvaro vid samtliga fyra utbildningstillfällen. Deltagandet kräver ingen förberedelse, men det kommer finnas referenslitteratur till varje utbildningstillfälle för den som vill förkovra sig. Det ingår ingen obligatorisk examination.

UNDERVISNINGSFORMER OCH DELTAGANDE

Undervisningen bygger på såväl föreläsningar som gruppdiskussioner. Deltagarna kommer att delas in i grupper där vi blandar deltagare från olika kommuner. Personal för sig och chefer för sig. Det kommer att bli samma gruppkonstellationer vid samtliga tillfällen.

Under utbildningens samtliga tillfällen varvas teori/föreläsningar med grupparbete. Under grupparbeten kommer olika typer av frågor/dilemman diskuteras med utgångspunkt i fallbeskrivningar och deltagarnas egna erfarenheter. Det förväntas därmed ett aktivt deltagande i samtliga moment, där deltagarna tar ansvar för både sin egen, men också för andras kompetensutveckling. Grundtanken är att lärande sker genom reflektion och diskussion.

NÄR OCH VAR

Utbildningen genomförs på Best Western Gustaf Fröding Hotell och Konferens i Karlstad enligt nedan. Samtliga dagar 08.30-16.00

31 augusti: Etnicitet, kultur och identitet

21 september: Asylprocessen och lagstiftning

19 oktober: Psykisk ohälsa hos ensamkommande barn och ungdomar

22 november: Samtalsmetodik och social dokumentation

PRIS

Pris för samtliga fyra utbildningsdagar är 3 995,- kr.

I priset ingår förmiddags- och eftermiddagsfika samt lunch.

ANMÄLAN

Anmälan görs via länk på inbjudan

FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

TILLFÄLLE 1: ETNICITET, KULTUR OCH IDENTITET

De flesta människor uppfattar den egna kulturen, det egna förhållningssättet till omvärlden som det "normala". Personen vet och har förstått hur en "riktig" människa ska vara och bete sig. De flesta nöjer sig tyvärr inte med att tycka att den egna kulturen är "normal", utan kan till och med hävda att den är "normalare" än andras. På detta sätt hindrar man sig själv i alla möten, och kommer omedvetet att signalera att den andra beter sig på ett felaktigt sätt.

Det finns många sätt att beskriva kultur. Den brittiska antropologen Edward Tylors definierar kultur som "den komplicerade helhet som innehåller erfarenheter, tro, moralbegrepp, rättsföreställningar, seder och alla övriga färdigheter och vanor en människa har förvärvat som samhällsmedlem". Kultur är inte bara språk, kläder, mat eller ritualer. Kultur innefattar också våra djupast liggande värderingar om hur en människa skall uppföra sig, vad som är rätt och fel, vad som är bra eller dåligt.

Arbetet med ensamkommande barn och ungdomar på HVB-hemmen innebär möten mellan olika kulturer. Det ställer krav på kunskap om andra kulturer och religioner, annars kan det uppstå kulturkrockar. Men det förutsätter också att vi vet en del om vår egen kultur.

Under denna utbildningsdag förmedlas kunskaper som syftar till att öka förståelsen för vår egen och andras kulturer. Tanken är att ökad kunskap bidrar till ökad förståelse vilket i sin tur ger möjlighet till goda och kompetenta möten. Något som förväntas underlätta i arbetet med ensamkommande barn och unga. Nedanstående är exempel på område som kommer att tas upp under dagen:

- Kultur; strategi för att överleva
- Syn på sexualitet
- Grupp och individkultur
- Den magiska världsbilden
- Fostra barn och ungdomar i en ny kultur
- Vad krävs för ett bra bemötande med det ensamkommande barnet/ungdomen?
- Olika syn på sjukdomar och botande
- Att arbeta genom tolk
- Syn på heder

Länsstyrelsen
Värmland

[KAU.SE/FOU-VALFARD-VARMLAND](https://kau.se/fou-valfard-varmland)

FORTSÄTTNING TILLFÄLLE 1

FÖRELÄSARE:

Om detta föreläser Ingela Olsson, som har 25 års erfarenhet av människor från andra kulturer, dels genom hennes yrkeserfarenhet som lärare, men också som arbetskonsulent och chef för den Kommunala invandrabyrån i Helsingborg. Ingela har utbildat personal inom socialtjänst, sjukvård, skolor, polis samt för privata företag som t.ex. IKEA.

REFERENSLITTERATUR:

Boken "Barnuppfostran i olika kulturer" av Ingela Olsson är slutsålt på förlaget och kommer inte att tryckas igen, men går att läsa via länken:
<https://www.yumpu.com/sv/document/view/9431273/barnuppfostran-i-olika-kulturer-ingela-olsson>

FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

TILLFÄLLE 2: ASYLPROCESSEN OCH LAGSTIFTNING

DEL 1:

FN:s konventioner om de mänskliga rättigheterna utgör en av grundstenarna i mottagandet av ensamkommande barn och unga. Att söka asyl är en mänsklig rättighet och denna rättighet är en viktig utgångspunkt i den svenska asyllagstiftningen. FN:s konvention om barnets rättigheter är ännu ett exempel på en konvention som är central i sammanhanget. Som personal eller chef vid ett boende för ensamkommande barn och ungdomar är det betydelsefullt att känna till, och kunna orientera sig, i både internationell och nationell lagstiftning inom området.

Förmiddagens föreläsning kommer ge baskunskaper gällande FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s konvention om barnets rättigheter, FN:s kvinnokonvention, lagstiftning, riktlinjer och föreskrifter som är relevanta utifrån arbetet med ensamkommande barn (exempelvis hedersrelaterat våld och förtryck, könsstympning av flickor och kvinnor, barn- och tvångsäktenskap).

FÖRELÄSARE:

Sabina Gómez Jansson som sedan 2007 arbetar samordnare mot våld i nära relationer på Socialförvaltningen i Kristinehamns kommun. Sabina Gómez Jansson arbetade tidigare som biståndshandläggare och sedermera som socialsekreterare för unga vuxna på Arbetsmarknads- och socialförvaltningen i Karlstad kommun, som skolkurator på llanda rektorsområde i Karlstad kommun, som socialsekreterare på barn- och ungdomsgruppen på Socialförvaltningen i Kristinehamns kommun, som socialsekreterare i familjehemsgruppen på Socialförvaltningen i Kristinehamns kommun och även ett halvår som t.f. enhetschef för barn- och ungdomsgruppen.

REFERENSLITTERATUR:

FN:s deklaration om mänskliga rättigheter

FN:s konvention om barnets rättigheter

FN:s kvinnokonvention

Länsstyrelsen Östergötland (2011), Våga göra skillnad – En vägledning för skydd, stöd och rehabilitering av unga som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck och/eller som riskerar att bli gifta mot sin vilja eller som har blivit gifta mot sin vilja.

Länsstyrelsen Värmland (2015), Våld i nära relationer – regional handbok för samverkan i Värmland

Länsstyrelsen Värmland (2016), Kvinnlig könsstympning – handbok för regional samverkan i Värmland

Socialstyrelsen (2015), Sex mot ersättning – Utbildningsmaterial om skydd och stöd till barn och unga

Länsstyrelsen
Värmland

KAU.SE/FOU-VALFARD-VARMLAND

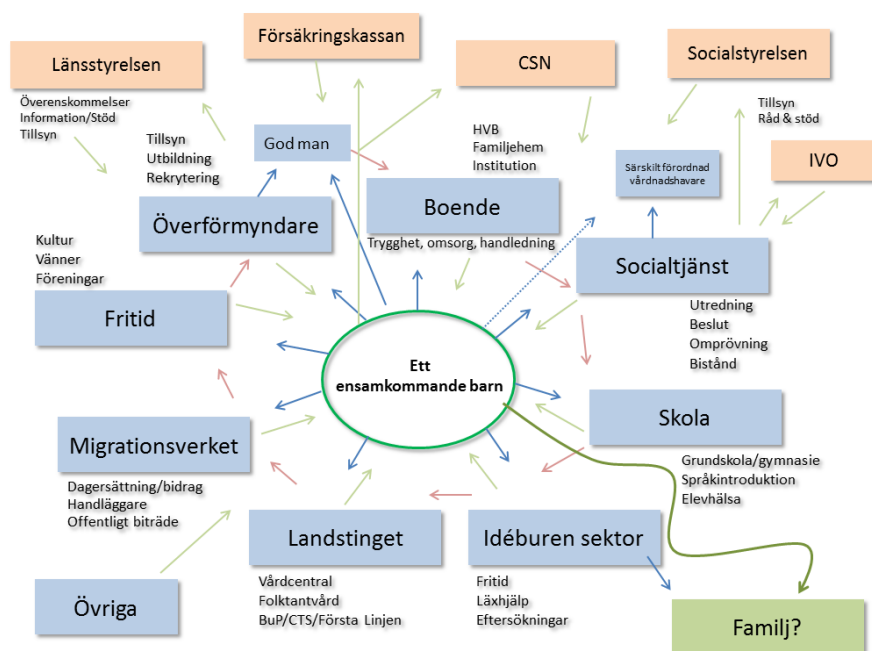

FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

TILLFÄLLE 2: ASYLPROCESSEN OCH LAGSTIFTNING

DEL 2:

När ett ensamkommande barn kommer till Sverige sätts ett myller av processer igång:

Olika aktörer och personer ska, utifrån olika roller, regelverk, lagar och förordningar göra sin del. Processerna och regelverken förändras under barnets tid i Sverige och det är inte alltid lätt för vare sig professionella och framförallt inte för barnet att förstå sin plats i detta system. Systemet är till för barnet men det får aldrig gå ut över honom eller henne. Syftet med eftermiddagen är att underlätta förståelsen för "systemet" och framförallt hur boendepersonalen, med denna kunskap, kan underlätta för barnet och bli tryggare i sin roll. Vi ska helt enkelt göra en krånglig bild (se ovan) mer förståelig – på under två timmar

FÖRELÄSARE:

Marcus Wihk är enhetschef för HVB-hemmen i Grums kommun. Han har tidigare arbetat inom Överförmyndarförvaltningen, Göteborgs Stad, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Rädda Barnen, SMAK-Projektet (Stärkt mottagande av kvotflyktingar) samt vid Länsstyrelsen i Värmland.

Länsstyrelsen
Värmland

KAU.SE/FOU-VALFARD-VARMLAND

FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

TILLFÄLLE 2: ASYLPROCESSEN OCH LAGSTIFTNING

DEL 3:

Svensk lagstiftning har sin grund i internationella konventioner som fastslår rätten att söka asyl och tillgången till en rättsäker asylprocess. Migrationsverket har bland annat i uppdrag att värna asylrätten och är den myndighet som hanterar asylansökningar. För den enskilde individen är asylprocessen en påfrestande tid präglad av ovisshet och väntan.

Dagens sista föreläsning kommer att ta utgångspunkt i asylprocessen där ärendegången beskrivs från ansökan till beslut om bifall respektive avslag och vad som följer med respektive beslut. Olika skäl för uppehållstillstånd kommer också att beröras, liksom möjligheten att överklaga avslagsbeslut. Information kommer också att ges om såväl svensk lagstiftning som internationella konventioner och förordningar gällande mottagande av asylsökande. Vidare innehåller föreläsningen information om anvisningsmodellen och överenskommelser om mottagande av ensamkommande barn, samt aktuell statistik och prognos.

FÖRELÄSARE:

Annica Ring är expert på Migrationsverkets enhet Mottagningsstöd och etablering, Region Stockholm. Annica har mångårig erfarenhet av att arbeta med frågor om mottagande, etablering, statlig ersättning och ensamkommande barn.

Länsstyrelsen
Värmland

[KAU.SE/FOU-VALFARD-VARMLAND](https://kau.se/fou-valfard-varmland)

FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

TILLFÄLLE 3: PSYKISK OHÄLSA HOS ENSAMKOMMANDE BARN OCH UNGDOMAR

Många barn och ungdomar söker på egen hand skydd i Sverige. För dem innebär migrationen en förlust av sammanhang och en förlust av den familjestruktur som tidigare givit dem trygghet. De kommer till Sverige utan sina föräldrar eller vårdnadshavare. Både före och i samband med flykten har barnen/ungdomarna varit utsatta för olika påfrestningar. Ungdomarna skall nu hantera att vara tonåringar, med allt vad det innebär, samtidigt som de ska hantera olika psykiska påfrestningar och svåra erfarenheter samt migrationsstress.

Under det här utbildningstillfället behandlas psykisk ohälsa hos ensamkommande barn och unga. Dagen delas in i två huvudområden med nedanstående innehåll:

1. TEORIAVSNITT:

- Anknytningsteorier
- Normala krisreaktioner
- Traumatiska upplevelser och konsekvenser
- PTSD

2. ATT HANTERA OCH FÖRSTÅ PSYKISK OHÄLSA UTFRÅN GENERELLA OCH INDIVIDUELLA ASPEKTER:

- Syn på psykisk ohälsa
- Vad är normal tonårsproblematik och vad är psykisk ohälsa?
- Vanliga tecken och symtom på psykisk ohälsa vid t.ex. sexuella övergrepp och självskadebeteende
- Hot och våld mellan ungdomar och mot personal
- Vad är personalens uppdrag? Var kan man vända sig?

Länsstyrelsen
Värmland

[KAU.SE/FOU-VALFARD-VARMLAND](https://kau.se/fo-u-valfard-varmland)

FORTSÄTTNING TILLFÄLLE 3

Dagen varvas med föreläsningar och gruppdiskussioner utifrån fallbeskrivningar.

FÖRELÄSARE:

Elisabeth Bergendahl-Odby, socionom/leg. psykoterapeut på Centrum för traumatisk stress.

Lena Dahlbom Jakobsson, specialistsjuksköterska på Centrum för traumatisk stress.

REFERENSLITTERATUR:

Klinisk Barnpsykologi, Andra utgåvan; A. Broberg, K. Almqvist m fl
Transkulturell Psykiatri, Sofie Bäärnhielm.

FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

TILLFÄLLE 4: SAMTALSMETODIK OCH SOCIAL DOKUMENTATION

DEL 1:

En av det sociala arbetets viktigaste komponenter är att kunna möta, bemöta och samtala med andra personer. Det professionella mötet och samtalet är en del av det respektfulla bemötandet som vi har ansvar för att visa nyanlända ungdomar. Grunderna i kommunikations- och samtalsmetodik är därför viktiga. Nedanstående är områden som tas upp under förmiddagen:

GRUNDERNA I ETT SAMTAL

- Förhållningssätt
- Strategi
- Teknik

ATT SAMTALA MED UTSATTA PERSONER

- Olika typer av samtal. Vad är vad?
- Gränserna mellan terapi och samtal
- Samtalets psykologi

Föreläsningen i Samtalsmetodik genomförs i dialogform, där tillfälle ges till utbyte av gemensamma reflektioner, frågeställningar och erfarenheter i anslutning till ämnet.

FÖRELÄSARE

Anders Hansson, filosofie magister och auktoriserad socionom. Treårig utbildning i interaktionistisk psykoterapi med handledarutbildning. Verksam vid Institutionen för sociala och psykologiska studier vid Karlstad universitet samt som handledare i psykosocialt arbete vid Carlstad PersonalRådgivning AB. Mångårig erfarenhet av handledning inom: socialpsykiatri, psykiatri, socialtjänst och behandlingsinstitutioner.

Länsstyrelsen
Värmland

[KAU.SE/FOU-VALFARD-VARMLAND](https://kau.se/fou-valfard-varmland)

FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

TILLFÄLLE 4: SAMTALSMETODIK OCH SOCIAL DOKUMENTATION

DEL 2:

Social dokumentation på HVB för ensamkommande - krånglig fylleriuppgift med oklart syfte för alla inblandade eller?

"I den sociala dokumentationen tydliggörs dels den enskildes behov, önskemål och upplevelse av sin situation, dels personalens kunskaper, arbetsmetoder och förhållningssätt. Social dokumentation är en bas för kontinuiteten i verksamheten och där står bland annat vad, hur och vem som ska utföra hjälp- och stödinsatserna"

(hämtat från Ann Nilsson och Thomas Carlsson socialt arbete Göteborgs universitet)

Utgångspunkten under eftermiddagen är att jämföra den **juridiska regleringen** av dokumentationen på HVB för ensamkommande barn och unga med deltagarnas egna erfarenheter.

Vad avses med **social dokumentation** och vad är det tänkt att den ska innehålla? Hur dokumenteras *faktiskt handlande*, vad är tillräcklig, väsentlig och korrekt dokumentation? De ungas delaktighet i social dokumentation – vad har det för betydelse? Juridiska skillnader på vårdplaner, genomförandeplaner, journalföring och arbetsanteckningar samt direkt eller indirekt dokumentation.

Det är några av de frågor som kommer tas upp under eftermiddagen. Det blir utrymme för deltagarna att diskutera sina erfarenheter av dokumentation samt jämföra sina arbetsrutiner för dokumentation med gällande lagstiftning.

FÖRELÄSARE

Lillemor Brantefors, socionom/adjunkt i socialt arbete vid Karlstads Universitet.

Länsstyrelsen
Värmland

KAU.SE/FOU-VALFARD-VARMLAND